

P. S. SCIENCE & H. D. PATEL ARTS COLLEGE, KADI

Internal Examination

M. A. Semester - III

[Mark : 40

8-10-2015]

Sanskrit - 304

[8-30 to 10-00

આચાર્ય મમ્મટ - કાવ્યપ્રકાશ: ઉલ્લાસ - 4-5-8

1. ગમે તે ત્રણ કારિકાઓ અનુવાદ સહિત સમજાવો. 14
- (1) અવિવક્ષિતવાચ્યો યસ્ત્ર વાચ્યં ભવેદ્ધ્વનૌ ।
અર્થાન્તરે સડક્રમિત્યન્તં વા તિરસ્કૃતમ્ ॥
- (2) શ્રુજ્ઞારહાસ્યકરુણરૌદ્રવીભયાનકાઃ ।
બીભત્સાદ્ભુતસંજ્ઞો ચેત્યષ્ઠૌ નાટ્ય રસાઃ સ્મૃતાઃ ॥
- (3) અગૂઢપરસ્યાઙ્ગ વાચ્યસિધ્ધયઙ્ગમસ્ફુટમ્ ।
સન્દિગ્ધતુલ્યપ્રાધાન્યે કાકવાક્ષિપ્તમસુન્દરમ્ ॥
- (4) યે રસસ્યાઙ્ગિનો ધર્માઃ શૌર્યાદયઙ્ગવાત્મનઃ ।
ઉત્કર્ષહેતવસ્તે સ્યુરચલસ્થિતયો ગુણાઃ ॥
- (5) માધુર્યૌજઃ પ્રસાદાઙ્ગ્યાસ્ત્રયસ્તે ન પુનર્દશ ।
આહલાદકત્વં માધુર્યં શ્રુજ્ઞારે દ્રુતિકારણમ્ ॥
2. ગુણ અને અલંકાર વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. 14
- અથવા**
2. ગમે તે બે દૂંડળોંધ લખો. 14
- (1) મમ્મટની વિધ્વતા (3) અલક્ષ્યક્રમવ્યંગધ્વનિ
(2) રસના પ્રકારો (4) ભટ્ટલોલ્લટનો ઉત્પત્તિવાદ
3. નીચેનામાંથી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો. 12
- (1) કાવ્ય પ્રકાશના કર્તાનું નામ જણાવી, અભ્યાસક્રમમાં નિયત થયેલા ઉલ્લાસોના નામ જણાવો.
- (2) કાવ્યપ્રકાશના ચોથા ઉલ્લાસમાં શાની ચર્ચા કરવામાં આવી છે ?
- (3) ધ્વનિસંપ્રદાયના આદ્યસ્થાપક આચાર્ય કોણ છે ? તેમણે કયો ગ્રંથ લખ્યો ?
- (4) આચાર્ય ભરતે આપેલ રસસૂત્ર જણાવો.
- (5) દંડી અને વામન અનુસાર ગુણોની સંખ્યા કેટલી છે ?
- (6) વિપ્રલંભ શૃંગારના કેટલા પ્રકાર છે ? કયા કયા ?
- (7) ગુણીભૂત વ્યંગ્યના કેટલા પ્રકાર છે ? કયા કયા ?
- (8) આચાર્ય મમ્મટની દૃષ્ટિએ ગુણો કેટલા છે ? કયા કયા ?